

Beslutsunderlag

Ansökan om medel för förstudie

Ansökan skickas till:
Mittuniversitetet och Sundsvalls Kommun
hans-erik.nilsson@miun.se och eva-marie.tyberg@sundsvall.se

Namn på förstudie Fritidshemmet och styrdokumenterna – från politisk intention till pedagogisk praxis.	Datum för start av förstudie 2016-10-01	Datum för avslut förstudie 2017-06-30
Sökt belopp 330 tkr		

Förstudieledare Lena Boström	E-post lena.bostrom@miun.se	Mobil 010-1428263
Förstudieägare Lena Boström	E-post lena.bostrom@miun.se	Mobil 070-2199880
Avdelning/enhet Avdelningen för utbildningsvetenskap		
Datum 2016-09-30		
Diarienummer		

:

1. Sammanfattning förstudie

Syftet med förstudien är att utveckla nya kunskaper om hur personal i ett fritidshem i Sundsvall kommun tolkar och realiserar värden och uppdrag reglerade i styrdokument. Målet är att belysa hur personalen uppfattar och i praktiken genomför sitt lärandeuppdrag för att erbjuda elever meningsfull fritid, stimulera deras lärande och utveckling samt ge dem utrymme för delaktighet och inflytande.

Studiens relevans ligger i: fritidshemmen intar en särställning i förhållande till annan skolverksamhet; skarp kritik har riktats mot hur läroplansmålen uppfylls, analyseras och utvecklas för att motsvara relevanta styrdokument; kritiken varken konkretiserar eller exemplifierar vad som gäller för personal och verksamhet; och personalen förväntas tolka och genomföra uppdraget utan stöd från lagstiftaren. För Sundsvalls kommun är studien synnerligen relevant därför att Barn- och Utbildningsnämnden har sedan 2012 fokuserat att höja kvaliteten i fritidshemmen – detta är med andra ord ett prioriterat utvecklingsområde.

Avsikten är att a) belysa verksamheten så att den kan utvecklas och att dess erfarenheter kan spridas inom kommunen, b) utveckla kunskaper om ett förhållandevis utforskat kunskapsfält, c) använda förstudien till en mer omfattande forskningsansökan, d) vunna kunskaper ska återföras till studenter, lärarutbildning och övningsskolor.

Vi önskar att beslut tas gällande förstudie under perioden 2016-10-01 – 2017-06-30. Kostnaden beräknas till 330 tkr.

2. Syfte, mål, målgrupp, metod avgränsning samt leveranser

Bakgrund

Åttio procent av landets 6-9-åringar är inskrivna på fritidshem. Fritidshem omfattar både omsorg och lärande, och dess uppdrag är att komplettera övriga utbildningsformer vari skolplikt fullgörs. Läroplanen är skriven med skolan som utgångspunkt, men tillämpas även inom fritidshem. Tilläggas skall att fritidshemmen det senaste året fått *ett* eget kapitel i läroplanen. Personalen riskerar dock att bli lämnade att själva tolka styrdokument eftersom de är formulerade med utgångspunkt i en annan verksamhet, dvs. skolan. Skolinspektionen (2012) pekar på problematiken att lagstiftaren har lämnat över ett komplicerat tolknings- och implementeringsarbete till fritidshemmet. Så här skriver Skolinspektionen (2012): *"Fritidshemmen måste i större uträkning följa upp och analysera resultatet av sin verksamhet för att kunna utveckla den mot att bättre motsvara läroplanens mål"* (s. 29). I kritiken framhålls t.ex. att det pedagogiska uppdraget måste tas på större allvar, mer variation behövs för att kunna stimulera alla elever, vikten av att all personal är insatta i styrdokumentet samt att ha en pedagogisk ledning som är förtrogen med verksamheten och dess uppdrag. Bara något enstaka fritidshem har i granskningen bedömts att konsekvent utgå från läroplanen vid utformningen av verksamheten. Sundsvall kommun tillhörde de kommuner som kritiserades och har därför genomfört ett utvecklingsprojekt 2012-2015, "Kvalitet i fritidshem", i form av nätverk för pedagoger på fritidshem. Dessutom har man arbetat fram kvalitetsindikatorer för fritidshem (Sundsvalls kommun, 2016a). Dessa är ett självskattningsverktyg och en konkretisering av syftestexten i Lgr-11, kap 4, fritidshem. Indikatorerna tas i bruk från och med höstterminen 2016.

Mot denna bakgrund vill vi studera hur personalen uppfattar lärandeuppdraget i styrdokumentet, granska transformeringen av uppdraget ur ett läroplansperspektiv samt analysera hur personal i praktiken arbetar i förhållande till styrdokumentets föreskrifter. Med andra ord kommer vi att studera hur de politiska besluten medieras mellan formuleringsarenan och realiseringsarenan (Lindensjö & Lundgren, 2000).

Syfte

Studiens syfte är att utveckla nya kunskaper om hur fritidshemmets personal i den praktiska verksamheten tolkar och realiserar värden och uppdrag reglerade i styrdokument såsom skollag, läroplan och allmänna råd. Studien kommer också att ge en förståelse för hur fritidshemmet kan uppfylla läroplanens lärandemål och därmed bättre stödja varje elev.

Mål

Målet är att genomföra en fältstudie i ett fritidshem i Sundsvalls kommun för att a) öka kompetensen hos fritidshemspersonal inför fortsatt verksamhetsutveckling, b) kunna utveckla fritidshem inom kommunen, c) utveckla kunskaper inom ett utforskat fält inför en mer omfattande ansökan till exempelvis Vetenskapsrådet eller Wallenbergstiftelserna.

Målgrupp

Urvalsgrupp för studien är personal inom ett utvalt fritidshem.

Vetenskaplig teori och metod

Fritidshemmens transformering och realisering av lärandeuppdraget analyseras med utgångspunkt i Giddens (1984) struktureringsteori och Jensens (2010) fritidshemspedagogik, samt med fritidshemmets styrdokument som referensramar.

Då avsikten med förstudien är att fokusera både organisatorisk struktur och komplexa mellanmänskliga processer i fritidshemmets verksamhet designas studien som en fallstudie med en etnografisk ansats (Hammersley & Atkinson, 2007). Vi kommer att blanda olika datainsamlingsmetoder såsom dokumentstudier, individuella intervjuer, gruppintervjuer och observationer.

Forskningsfrågorna är följande:

1. Vilka organisatoriska strategier används för att tolka och omvandla värden och uppgifter i styrdokument till pedagogiska och didaktiska aktiviteter?
2. Vilka innebörder har regler och resurser för personalens realisering av värden och uppgifter i relevanta styrdokument?
3. Vilka pedagogiska och didaktiska aktiviteter använder personalen för att hantera yrkesrelaterade normer i det praktiska arbetet, och hur används de?
4. Vilka motiv anger fritidshemspersonal för genomförande av olika lärandeaktiviteter?

Forskningsfråga 1 kommer att besvaras genom att analysera relevanta delar av styrdokumentet (skollag, läroplan och lokala riktlinjer) i förhållande till fritidshemmets fysiska och organisatoriska förhållanden. Analyserna kommer att basera sig på data om reproduktioner av både formella och rutinerade regler och fördelningsresurser. Det förväntade resultatet är djupare kunskap om hur och varför innehåll i styrdokumentet omvandlas alternativt förbises, såsom i utbildningsplanering, vid planering av personalstyrkan och i finansiella prognoser.

Forskningsfråga 2 kommer att följa upp svaren på forskningsfråga 1 genom att analysera innehållet i styrdokumentet när det gäller fritidshemmets regler i förhållande till samverkan mellan didaktik och resurserna för det praktiska pedagogiska arbetet. Jämförelser av data från dokumentanalyser med intervjudata kommer att göra det möjligt att analysera sambandet mellan styrdokument och det praktiska pedagogiska arbetet i syfte att uppfylla fritidshemmets officiella uppgift.

Forskningsfråga 3 belyser de pedagogiska och didaktiska aktiviteter som används och hur de används på fritidshemmet för att hantera viktiga regler och resurser för det praktiska arbetet.

Syftet är att med hjälp av data från observationer och intervjuer förklara hur olika resurser påverkar både valet och användningen av pedagogiskt material i det praktiska pedagogiska/didaktiska arbetet.

Forskningsfråga 4 undersöker fritidspersonalens motiv för att realisera olika lärandeaktiviteter med avseende på fritidshemmets regler och resurser för det pedagogiska praktiska arbetet. Svaren kommer att möjliggöra för djupare analyser av förverkligandet av styrdokumentens innehåll. Svaren kommer också att göra det möjligt att förstå och kritiskt utvärdera personalens motiv för sin undervisning och elevernas lärande, samt hur personalen tolkar och strukturerar sina arbetsuppgifter.

Samtliga medverkande personer informeras om projektets syfte och gällande forskningsetiska regler, såsom möjligheten att när som helst avböja sin medverkan, att materialet behandlas konfidentiellt och att resultaten används enbart i forskningssyfte.

Avgränsning

Ett fritidshem i Sundsvalls kommun.

Leverabler efter förstudiefasen genomförd

Efter genomförd pilotstudie kommer resultaten att levereras på följande sätt; a) redovisning inför medverkande personal på fritidshem/skola, b) valda forum inom Sundsvalls kommun såsom Barn-, och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp, Barn- och utbildningsnämnden och pedagoger och rektorer inom kommunens fritidshem, c) en vetenskaplig artikel, d) en populärvetenskaplig artikel, d) föreläsningar för en breddad målgrupp såsom fritidshemspersonal och studentgrupper.

3. Behov/efterfrågan i regionens näringsliv och samhälle

Det finns en stor efterfrågan nationellt, regionalt och lokalt om kunskaper om fritidshemmets verksamhet, i synnerhet styrdokumentens implementering och personalens dilemman. Regionen har precis som övriga landet ett stort behov av forskning om fritidshemmen. Resultaten kommer att ge helt ny kunskap till forskningsfältet. Studiens resultat har stor betydelse för såväl Västernorrlands län som specifikt Sundsvalls kommun, då kunskapsresultaten är låga och behovet av praktisknära forskning är stort. Eftersom många av eleverna vistas på fritidshemmen, är möjligheterna stora att där stödja deras lärande och därmed bygga en god grund för fortsatt lärande, vilket kan återverka positivt på skolresultaten i ett längre perspektiv. Det kan till och med vara avgörande för vissa elever att de i fritidshemsverksamheten får en grund för individuellt lärande, vilket de annars inte skulle kunna få. En fråga som framskymtar i debatten är om och huruvida de låga kunskapsresultaten påverkats av den stora förändringen när fritidshemmen gick in i skolan och fick anpassa sig efter bristande resurser och skolans agenda.

För såväl det specifika fritidshemmet som skolområdet i stort och hela kommunen kan erfarenheterna och resultaten tillvaratas för kvalitetsutveckling och kunskapsöverföring. Detta är särskilt viktigt för Sundsvalls kommun då en särskild satsning genomförs på att höja kvaliteten i

fritidshemmen (Sundsvalls kommun, 2015) och studien blir därför ett konkret bidrag i arbetet med kvalitetsindikatorer. En annan effekt är att få större insikt i fritidspersonalens dilemman och möjligheter med policyimplementering.

För Lärarutbildningen vid Mittuniversitetet kommer resultaten att återföras till studenterna och personalen. Utbildningen Grundlärare inriktning fritidshem har stadigt ökande antagning med goda utvärderingar. Lärarstudenterna behöver hög kunskapsnivå vad gäller ledarskap och insikter i hur de i sin framtida yrkesroll ska möta kraven från olika styrdokument med fritidshemmens intentioner om den fria tidens pedagogik. Tilläggas bör är att det utvalda fritidshemmet också finns inom ett övningsskoleområde och denna studie är också ett konkret exempel på hur den vetenskapliga forskningen och beprövad erfarenhet kan mötas och kontextualiseras i en övningsskola.

Hösten 2012 startades ett treårigt projekt i Sundsvalls kommun med målet att öka kvaliteten i kommunens fritidshem (Sundsvalls kommun, 2015). Resultat som beskrivs i slutrapporten är att utvecklingen i verksamheten har påbörjats, men att det arbetet behöver fortsätta.

4. Kartläggning kompetens och verksamhet Mittuniversitetet

Forskning inom fritidshemmens pedagogik har bara påbörjats inom Mittuniversitetet och vi behöver befästa och utveckla forskningen inom detta fält för att, höja kvaliteten på utbildningen, locka seniora forskare och i slutändan få behålla examensrätterna. Det är med andra ord av största vikt att kunna höja attraktiviteten för studenter, potentiella forskare samt verksamma pedagoger och rektorer inom fritidshemmen.

Vi båda sökande, Lena Boström och Gunnar Augustsson, har genomfört några studier om fritidshemmens lärmiljöer. Vi ser våra individuella kompetenser som kompletterande för studien då Boström är specialiserad på didaktik och lärmiljöer och Augustsson på ledarskap, organisering och organisation. Vid lärarutbildningen har vi även två adjunkter, Marie Frykland och Assar Hörnell, vilka medverkat i tidigare forskning. Därutöver har vi forskare som ägnat sig åt policyimplementering, docent Göran Bostedt och lärmiljöer på förskola, lektor Sofia Eriksson Bergström.

Kompetens från Sundsvalls kommun är rektor och biträdande rektor vid fritidshemmet samt Karin Fridholm, utvecklingspedagog med ansvar för fritidshemsutveckling, vilka ingår i styrgruppen. Därutöver har vi en referensgrupp bestående av Eva Jönsson, Skolutvecklingschef, centrum För Kunskapsbildning (CFK) och Eva Andersson vetenskaplig ledare CFK, Sundsvalls kommun samt professor Gitte Malm, Mittuniversitetet.

5. Koppling övergripande strategier

En viktig effekt av denna förstudie är en organiserad samverkan mellan Mittuniversitetet och kommunen i form av dels nätverksrelationer och kompetensutbyte mellan tjänstemän och forskare, dels ett ”utvecklingsprojekt” i förhållande till det aktuella fritidshemmet, dess verksamhet och personal. Effekter kommer att för Sundsvalls kommun nås inom strategin RI-

KARE (Sundsvalls kommun, 2012) samt i Mål och resursplan 2016, Barn- och utbildningsnämnden (Sundsvalls kommun, 2016b). I RIKARE betonas att hela utbildningssystemet ska bli attraktivt och av högsta kvalitet. Utvecklingen ska ske på kunskapsbaserad grund och att man ”...tillämpar de sätt att åstadkomma förändring som vi vet fungerar, utifrån forskning och vedertagen kunskap” (s. 15). Inte oviktigt i denna strategiplan är betoningen på ökad samverkan med Mittuniversitetet. I Mål- och resursplanen (Sundsvalls kommun, 2016) poängteras att utveckling av grundskola och gymnasium ska ske med helhetssyn som grund. Vidare beskrivs vikten av det informella lärandet och att även den parametern är avgörande för att nå ett utbildningssystem som är attraktivt och av högsta kvalitet. Fritidshemmen bygger på det informella lärandet, varför detta projekt kan kopplas till den strategiska beskrivningen.

Området ”Lärande, bildning och kulturarv” (MIUN 2011/924) tillhör ett av de profilområden som har hög internationell kvalitet och är organiserad i samverkan med parter inom ledande regionala, nationella eller internationella nätverk i Mittuniversitetets forskningsstrategi. Detta projekt svarar upp till lärosätets intentioner ”spänning mellan det lokala och det världsvida”, att bygga upp en stark forskning inom pedagogik samt att Mittuniversitetets forskning ska ha hög akademisk kvalitet och vara av relevans för omgivande samhälle (Mittuniversitetet 2015). Vidare är detta projekt i helt i linje med Avdelningen för Utbildningsvetenskaps forskningsstrategi (Mittuniversitetet 2015):

För att Sverige skall kunna göra anspråk på att vara en stark kunskapsnation måste utbildningssystemet (förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola och högre utbildning, liksom vuxenutbildning) fungera effektivt och med goda resultat. Merparten av studenterna på de utbildningar som erbjuds av UTV rekryteras från Mittuniversitetets närområde, det vill säga nedre Norrland. I det sammanhanget är det angeläget att UTV har förmåga att både möta lärarutbildningens behov av forskningsöverbyggnad samt kan bidra med insatser för att möta skolväsendets behov av kvalificerad kompetens för styrning och lokalt utvecklingsarbete (s. 2).

6. Koppling framtida profilområde

Sundsvalls kommun tar i ovan nämnda styrande dokument upp vikten av förbättringar igenom hela skolsystemet och en inkludering av det informella lärandet som en viktig plattform. Specifikt finns en formulering från nämnden att alla elever ”har en lärmiljö som stimulerar till utveckling och lärande” (Sundsvalls kommun, 2015, s. 5). Vi tror att denna studie kan bli en utgångspunkt för fritidshemmens personal att på ett mer medvetet sätt jobba med rådande styrdokument och därmed strukturera upp och iscensätta lärprocesser och lärmiljöer för elevernas på fritidshemmen. Därmed kan pedagogerna få en större insyn i sitt eget arbete. Kopplingen till kommunens arbete med kvalitetsindikatorerna blir också betydelsefull, då studien bidrar till att forskare tittar på verksamheten med ”utifrånögon”. Dessa bilder tillsammans blir en viktig grund för analys och fortsatt utvecklingsarbete på fritidshemmen.

Vid Mittuniversitetet kommer studien att bli ett steg i att bygga upp fritidshemsforskningen i närmiljön och internt i lärarutbildningens och pedagogikämnets forskningsmiljö.

7. Relation forskning och R&D nationellt och internationellt

Fritidshem är i stort sett ett obeforskat fält, såväl nationellt som internationellt (Persson, 2008), bland annat på grund att det till stor del är en nordisk företeelse (Klerfeldt & Pálsdóttir, 2014). Då det gäller Sverige visar översikter av svensk skolforskning att forskning rörande fritidshem varit marginell (Klerfeldt & Haglund, 2014). Forskningen har främst belyst konsekvenser av integreringen av fritidshem och skola för såväl verksamhet som yrkesverksamma. Forskning som direkt rör fritidspedagoger/fritidshemslärare visar på en rad dilemman yrkesgruppen ställts inför i samband utbildningspolitiska reformer och överflyttningen till skolsektorn och de möten och samarbeten med skolans lärare som följde därav (Andersson, 2013).

Vid Mittuniversitetet påbörjades forskning 2013 med utgångspunkt i en webenkät, en totalöversikt om fritidshemspersonalens uppfattningar om lärmiljöerna på fritidshemmen i Sverige (Perselli, Augustsson & Boström, 2016). Detta har i sin tur lagt grunden till initiering av ett nordiskt nätverk med internationell samverkan. Resultaten i publicerade studier visar på en nationell kvalitativ skillnad i lärmiljöerna (Boström, Hörnell & Frykland, 2015) samt uppfattad problematik av personalen med att genomföra uppdragen på grund av ojämlikhet i resurser, tolkningsproblem i policyimplementering samt ”skolifiering” (Boström & Augustssons, 2016). Med den bakgrunden vill vi på djupet i vår närmiljö studera hur styrdokumenterna i praktiken transformeras på ett fritidshem, från formuleringsarenan till realiseringsarenan (Lindensjö & Lundgren, 2014).

8. Relationer andra aktiviteter

Grunden till detta samarbete sker mellan Sundsvalls kommun och Mittuniversitetet. I Sundsvalls kommun finns en direkt koppling till utvecklingsarbetet med kvalitetsindikatorer för fritidshem. Vid Mittuniversitetet finns kopplingar till lärarutbildningens och pedagogikämnet forskningsmiljö. Lokalt och regionalt kan detta projekt återföras till interna aktiviteter såsom utvecklingsdagarna Mittlärande och det regionala utbildningsnätverket (RUN). Nationell och internationell kan projektet kopplas ihop med de nätverk vi börjat bygga (se Perselli, Augustsson & Boström, 2016). En kollega vid Göteborgs universitet, FD Björn Haglund kommer att göra en liknande, parallell studie. Därmed kan komparationer mellan studierna också göras.

9. Partner och andra aktörer

Vi samverkar med Barn- och Utbildningsförvaltningen i Sundsvalls kommun, det utvalda fritidshemmet med dess personal samt avdelningen för utbildningsvetenskap, Mittuniversitetet Sundsvall. Samtliga partners bidrar till projektet och har delaktighet i dess planering.

10. Samhällseffekter

Detta projekt kommer att stärka samverkan mellan Sundsvalls kommun och Mittuniversitetet då mervärde skapas för båda parter. För Sundsvalls kommun, ett bidrag till att förbättra kvaliteten i fritidshem och en del i arbetet med kvalitetsindikatorer. För Mittuniversitetet ett viktigt bidrag till ett vetenskaplig obeforskat fält med möjligheter till större forskningsansökningar och

kunskapsåterföring till lärarutbildningen och andra aktörer. En annan effekt är att fritidshemmens verksamhet fokuseras vilket kan ge underlag för policyförändringar. Som tidigare nämnts är det en verksamhet som befinner sig i ett korstryck med kritik från olika håll. Med denna praktiktäta forskning kan kritiken kanske nyanseras och ge underlag för utveckling, förbättring och synliggörande av verksamheten. Studien kan därmed bli ett viktigt underlag för politiker inom Barn- och utbildningsnämnden för att få en fördjupad kunskap om fritidshemmens förutsättningar och verksamhet.

Generellt sett anses god fritidshemsverksamhet bidra till ökad måluppfyllelse gällande kunskapsmålen (Skolinspektionen, 2012) och kan ge stöd till elever med särskilda behov och från socioekonomiskt utsatta familjer (Lorenzi, 2012).

11. Kommunikation

Vi kommer att arrangera seminarier under sen eftermiddagstid/kvällstid för att presentera resultaten inför en bred målgrupp. Seminarierna kommer att riktas mot regionen, Sundsvalls kommun och i lärarutbildningen. Vi kommer också att utnyttja redan befintliga forum i samverkan med Sundsvalls kommun, t.ex. Mittlärande och Fritidsnätverksträffar och forum med andra lärosäten såsom Fritidshemsbiennalen.

Utöver det har vi för avsikt att bidra till en offentlig debatt om fritidshemmens och fritidspedagogernas pedagogiska arbete och arbetsvillkor. Bidraget sker i form av en eller flera debattartiklar i dagspressen. Målet är att bidra till både en allmän och en politisk debatt om skillnader och likheter i förhållandena mellan fritidshemmens och skolans verksamheter. Därtill avser vi att publicera resultaten i en internationellt ansedd tidskrift, vilket gör att resultaten kommer att få betydelse inom forskningsfältet fritidshem.

12. Organisation för genomförande av förstudie

Kompetensen för genomförande finns hos Mittuniversitetet och Sundsvalls kommun och styrningen/ledning sker genom en styrgrupp och en referensgrupp kopplad till arbetet. Följande personer kommer att vara aktiva i arbetet med förstudien:

Projektledare: Lena Boström, professor i pedagogik, Mittuniversitetet
Gunnar Augustsson, professor i pedagogik och docent i sociologi, Mittuniversitetet
Karin Fridholm, utvecklingspedagog med ansvar för fritidshemsutveckling Sundsvalls kommun, Birgitta Söderqvist, rektor Bredsand, Johan Karlsson, biträdande rektor Bredsand

Dessutom stärks studien upp av en referensgrupp bestående av:

Professor Birgitta Malm, Mittuniversitetet, Eva Jönsson, skolutvecklings- och skolområdeschef CFK, Eva Andersson, fil. dr i sociologi och vetenskaplig ledare CFK, Marie Frykland, adjunkt Mittuniversitetet

13. Planerade aktiviteter, tidplan och kostnader

Aktivitet	Start	Slut	Kostnad SEK
1. Möten mellan styr-och referensgrupperna 3-4 ggr under projektiden, eller vid behov.	2016-10-10	2017-06-30	10 000
2. Fältstudier, Boström & Augustsson	2016-10-05	2017-01-28	220 000
3. Skriva, rapportera artikel, rapport, konferenspaper etc	2017-02-01	2017-06-30	100 000
Summa			330 000

Kommentar: Vi tänker oss besöka fritidshemmen en halv dag/vecka för att kunna samla in svar på forskningsfrågorna.

Projekt (aktivitet)	Start	Slut
Vid Mittuniversitetet pågår en profilering emot de lägre åldrarna, varför vi kommer att nyttja denna pilotstudie för en större ansökan, förmodligen i första hand VR. En idé är att koppla ihop Björn Haglunds och våra resultat i ansökan, vilket vi tror får större bärkraft.	Ansökan insändes 2017-02-28. Beviljan sker 2017-11-01	

14. Risker

Risk	Åtgärd
Den enda risk vi ser är etiska aspekter, nämligen att det finns barn med i studien. Detta är dock icke vårt studieobjekt.	Inga barn kommer att identifieras eller nämnas. Personalen kommer att garanteras anonymitet och frivillig medverkan.

15. Undertecknande

Undertecknad enligt §10 i Personuppgiftslagen (PUL, 1998:204), att de personuppgifter om undertecknad som har lämnats i ansökan, får behandlas på sådant sätt och i sådan omfattning som är nödvändig för hantering av ärendet (registrering i diarium o. likn.) och enligt §34 PUL att de publiceras på Internet i information om förstudien.

Sundsvall 2016-09-09		Lena Boström
Plats och datum	Förstudieledarens underskrift	Namnförtydligande

Referenser

- Andersson, B. (2013). Nya fritidspedagoger—i spänningsfältet mellan tradition och nya styrformer. Umeå universitet (Diss.).
- Boström, L., & Augustsson, G. (2016). Learning environments in Swedish leisure-time centres: (In)equality, “schooling”, and lack of independence. *International Journal for Research on Extended Education*. Jg. 4, Nr. 1, 125 – 146.
- Boström, L. Frykland, M & Hörnell, A. (2015). Learning Environments at Leisure-time Centres in Sweden: A Comprehensive Survey of Staff Perceptions. *International Journal of Extended Learning*. Vol. 3, Nr. 1, 5 – 23.
- Giddens, A. (1984). *The constitution of society: outline of the theory of structuration*. Cambridge: Polity Press.
- Jensen, M. (2011). Den fria tidens lärande. Lund: Studentlitteratur.
- Hammersley, M. & Atkinson, P. (2007). *Ethnography. Principles in practice*. 3rd ed. London: Routledge.
- Klerfelt, A., & Haglund, B. (2014). Presentation of research on school-age educare in Sweden. *International Journal for Research on Extended Education*, 2(1), 45–62.
- Klerfelt, A. & Pálsdóttir, K. (2014). Fritidshem som kunskapsfält och forskningsområde. *Barn Forskning om barn og barndom i Norden*, (3), 5–8.
- Lindensjö, U., & Lundgren, U. (2014). *Utbildningsreformer och politisk styrning*. Stockholm: Liber.
- Lorenzi, U. (2012). Har någon sett Matilda. Vad fritidshemmen är och vad de skulle kunna vara. Retrieved 2014-10-10 from <http://www.kommunal.se/PageFiles/136700/Rapport%20Har%20n%C3%A5gon%20sett%20Matilda.pdf>
- Mittuniversitetet (2012). Mittuniversitetets forskningsstrategi 2012–2016. Dnr: MIUN 2011/924.
- Mittuniversitetet (2015). Strategi för forskning 2015-2018. Avdelning för Utbildningsvetenskap. MIUN 2015/965.
- Perselli, A-K., Augustsson, G. & Boström, L. (2016). A Web Survey on Learning Environments and Staff in Swedish Leisure-Time Centres as a Starting Point for a Nordic Research Network and International Cooperation. *International Journal for Research on Extended Education*. Jg. 4, Nr. 1, 147-152.
- Persson, S. (2008). Forskning om villkor för yngre barns lärande i förskola, förskoleklass och fritidshem. Stockholm: *Vetenskapsrådets rapportserie*. (No. 11:2008)
- Skolinspektionen. (2012). En skola med tilltro lyfter alla elever. Skolinspektionens erfarenheter och resultat från tillsyn och kvalitetsgranskning 2011. Stockholm
- Sundsvalls kommun (2012). RIKARE. En hållbar tillväxtstrategi till år 2021.
- Sundsvalls kommun (2015). Projektlutrapport. Kvalitet i fritidshem.

Sundsvalls kommun, (2016a). Barn och Utbildning. Kvalitetsindikatorer Fritidshemmet

Sundsvalls kommun (2016b). Mål och resultatplan 2016. Barn- och Utbildningsnämnden.